

2023-02-28

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2022 - 00285

Årsredovisning 2022 för de kommunala aktiebolagen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen noterar årsredovisningarna avseende år 2022 för Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljning AB, Nacka vatten och avfall AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB, Boo 1:207 AB samt Nacka Skarpnäs Exploaterings AB.
2. Kommunstyrelsen beslutar att överlämna årsredovisningarna avseende 2022 till årsstämmorna för Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljning AB, Nacka vatten och avfall AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB samt Boo1:207 AB med instruktion att godkänna respektive årsredovisning. Vidare ges instruktion att fastställa lekmannarevisorsarvode för perioden från ordinarie bolagsstämma 2023 till och med ordinarie bolagsstämma 2024 för Nacka Energi AB (inklusive Nacka Försäljning AB) med 7 525 kronor per år, för Nacka vatten och avfall AB med 7 525 kronor per år, för Centrala Nacka marknadsbolag AB med 2 000 kronor per år och för Boo 1:207 AB med 2 000 kronor per år.
3. Kommunstyrelsen beslutar att verksamheten i Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljning AB, Nacka vatten och avfall AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB, Boo 1:207 AB och Nacka Skarpnäs Exploaterings AB uppfyller ändamålen som kommunfullmäktige fastställt och följer de kommunala befogenheterna enligt kommunallagen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar årsredovisningarna avseende 2022 för Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljning AB, Nacka vatten och avfall, Centrala Nacka marknadsbolag AB, Boo 1:207 AB och Nacka Skarpnäs Exploaterings AB till protokollet.

Sammanfattning

Nacka kommun äger 100 procent av aktiebolaget Nacka Stadshus AB. Nacka Stadshus AB äger och förvaltar per den 31 december 2022 100 procent av aktierna i Nacka Energi AB, Nacka vatten och avfall AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB, Boo 1:207 AB och Nacka Skarpnäs Exploaterings AB. Nacka Energi AB har i sin tur ett helägt dotterbolag, Nacka Energi Försäljning AB. Tillsammans bildar bolagen stadshuskoncernen med Nacka Stadshus AB som moderbolag. Resultat efter finansiella poster 2022 för stadshuskoncernen uppgår till 58,2 miljoner kronor, jämfört med 20,5 miljoner kronor för 2021.

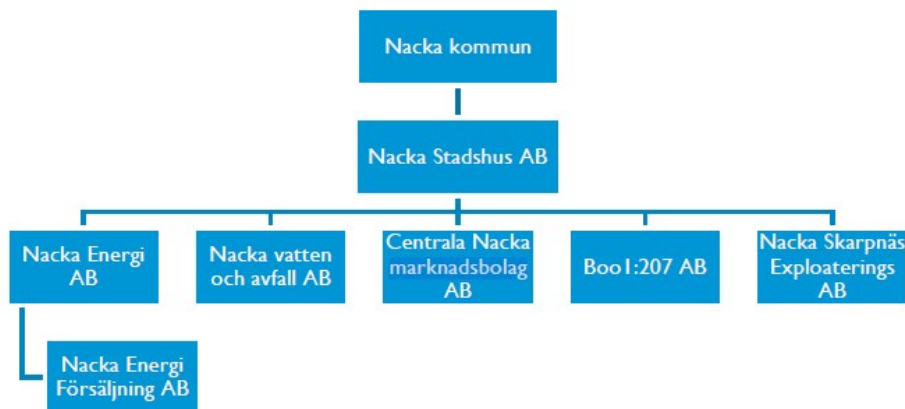
Kommunstyrelsen ska årligen bedöma verksamheten i kommunala aktiebolag i förhållande till de ändamål fullmäktige har fastställt och verksamheten i förhållande till de kommunala befogenheterna.

Stadsledningskontoret har gått igenom de verksamheter som bedrivits i kommunens helägda aktiebolag. Stadsledningskontoret bedömer att verksamheten som bedrivs i Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljning AB, Nacka vatten och avfall AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB, Boo 1:207 AB och Nacka Skarpnäs Exploaterings AB uppfyller kommunfullmäktiges fastställda mål. Stadsledningskontoret bedömer också att bolagen inom stadshuskoncernen verkar inom de befogenheter som är fastställda i kommunallagen.

Ärendet

Stadshuskoncernen

Nacka kommun äger 100 procent av Nacka Stadshus AB. Nacka Stadshus AB är moderbolag i stadshuskoncernen och äger per 31 december fem bolag: Nacka vatten och avfall AB, Nacka Energi AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB, Boo 1:207 AB och Nacka Skarpnäs Exploaterings AB (under avveckling). Nacka Energi AB äger i sin tur Nacka Energi Försäljning AB.

Figur: Nacka kommuns helägda bolag

Rörelseresultatet för stadshuskoncernen uppgår till 71,6, miljoner kronor, vilket är 32,4 miljoner kronor högre än för 2021. Rörelsemarginalen ökade från 7,2 procent till 11,8 procent mellan åren 2021 och 2022.

Rörelseresultat kommunens helägda bolag (miljoner kronor)						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nacka Stadshus AB (koncernen)	57,1	64,1	85,9	49,7	39,2	71,6
Nacka Energi AB	49,9	63,1	75,9	27,4	23,9	55,5
Nacka Energi Försäljnings AB	3,8	3,8	3,5	1,9	1,8	0,7
Nacka Vatten och avfall AB	7,3	-1,9	8,7	21,9	15,1	17,8
Centrala Nacka marknadsbolag AB	-	-	-	0,1	0,0	0,3
Boo I:207 AB	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Nacka Skarpnäs Exploaterings AB	-	-	-	-	-	8,9

Tabell 1. Rörelseresultat i kommunens helägda bolag 2017-2022, miljoner kronor

Läggs finansiella poster, såsom ränteintäkter, räntekostnader, nedskrivning aktier i dotterbolag med mera, till rörelseresultatet så erhålls resultat efter finansiella poster, vilket för koncernen uppgår till 51,1 miljoner kronor och är 30,6 miljoner högre än för 2021. Det högre resultatet härrör i huvudsak från Nacka Energi AB och Nacka Skarpnäs Exploaterings AB.

Resultat efter finansiella poster i kommunens helägda bolag (miljoner kronor)						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nacka Stadshus AB (koncernen)	46,9	54,3	75,4	37,0	20,5	51,1
Nacka Energi AB	50,1	63,2	76,2	27,2	20,8	53,2
Nacka Energi Försäljnings AB	2,1	3,8	3,5	1,9	1,8	0,7
Nacka Vatten och avfall AB	2,2	0,0	-9,5	10,3	0,5	1,0
Centrala Nacka marknadsbolag AB	-	-	-	0,1	0,0	0,3
Boo I:207 AB	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Nacka Skarpnäs Exploaterings AB	-	-	-	-	-	8,9

Tabell 2. Resultat efter finansiella poster i kommunens helägda bolag 2017-2022, miljoner kronor

Balansomslutningen i stadshuskoncernen uppgår till 2 664 miljoner kronor, vilket är en ökning med 360 miljoner jämfört med föregående år. Balansomslutningsökningen härrör främst från Nacka vatten och avfall AB (271,7 miljoner kronor) och Nacka Energi AB (80,8 miljoner kronor), och beror i huvudsak på tillkommande investeringsvolym.

Balansomslutning i kommunens helägda bolag (miljoner kronor)						
Mnkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Nacka Stadshus AB (koncernen)	1 206	1 306	1 994	2 205	2 304	2 664
Nacka Energi AB	352	407	460	450	471	552
Nacka Energi Försäljnings AB	23	23	21	118	20	24
Nacka Vatten och avfall AB	788	951	1 545	1 754	1 807	2 079
Centrala Nacka marknadsbolag AB	-	-	-	9	4	2
Boo 1:207 AB	-	-	-	-	8	8
Nacka Skarpnäs Exploaterings AB	-	-	-	-	-	9

Tabell 3. Balansomslutning i kommunens helägda bolag 2017-2022, miljoner kronor

Årsredovisningarna för samtliga dotterbolag är godkända av respektive styrelse och revisor. Moderbolaget Nacka Stadshus AB har styrelsemöte den 28 mars 2023. Den av styrelsen och revision påskrivna årsredovisningen för Nacka Stadshus AB beräknas vara klart till kommunstyrelsens sammanträde den 3 april 2023 varpå beslutsunderlaget kommer därför kompletteras i den delen.

Enligt Årsredovisningslagen 7 kapitel §13 får inte dotterbolagens rörelseresultat summeras ihop och bli koncernens sammanlagda resultat. Intäkter och kostnader som sker mellan koncernens bolag ska elimineras. På samma sätt elimineras fordringar och skulder mellan koncernens bolag.

Nacka kommun äger även delar av andra företag och kommunalförbund, exempelvis Södertörns brandförsvarsförbund och Käppalaförbundet. De andelarna ägs direkt av Nacka kommun och ingår inte i stadshuskoncernen.

Nacka Stadshus AB

Nacka Stadshus AB förvaltar aktier i de helägda dotterbolagen och bedriver ingen egen verksamhet. Bolaget redovisar ett negativt resultat på 5,8 miljoner kronor efter finansiella poster (exklusive koncernbidrag). I resultatet ingår kostnader för nedskrivning av andelar i dotterbolaget Nacka Skarpnäs Exploaterings AB, koncernsystem, räntekostnader, administration, revision med mera. Nacka Stadshus erhåller därefter ett koncernbidrag från Nacka Energi på 16,8 miljoner kronor under 2022, vilket är 10,0 miljoner kronor lägre än för 2021. Resultatet efter koncernbidrag uppgår till 11,0 miljoner kronor.

Under 2022 förvärvade bolaget Nacka Skarpnäs Exploaterings AB för att få åtkomst till fastigheterna Skarpnäs 2:4, 2:6-2:13, 2:19 och Björknäs 1:59 i Nacka. Därefter såldes

fastigheterna till kommunen för att möjliggöra bildande av ett naturreservat. Nacka Skarpnäs Exploaterings AB bedriver ingen verksamhet och bolaget ska, nu när fastigheterna sålts, avvecklas.

Nacka Stadshus AB:s låneskuld till kommunen uppgick per 31 december 2022 till sammantaget 314,3 miljoner kronor, varav 221,3 miljoner kronor vidareutlånas till Nacka vatten och avfall AB. Låneskulden är oförändrad jämfört med 2021.

Nacka Energi AB och dess dotterbolag

Nacka Energi AB är ett elnätbolag, vars huvuduppgift är att distribuera el till cirka 28 700 kunder. Kunderna finns inom Nacka kommuns geografi, förutom Boo. Bolaget har ett helägt dotterbolag, Nacka Energi Försäljning AB, som bedriver så kallad sidoordnad verksamhet.

Resultat efter finansiella poster för Nacka Energi AB och Nacka Energi Försäljning AB uppgår sammantaget till 53,8 miljoner kronor (22,6 miljoner kronor för 2021), vilket är 21,3 miljoner kronor högre jämfört med budget. Under 2022 har elnätsavgiften höjts med i genomsnitt cirka 7,5 procent för säkringskollektivet och för högspänningskollektivet cirka 4,5 procent.

Budgetavvikelsen förklaras i huvudsak av högre intäkter i samband med exploatering på Sicklaön (flytt av kabelförläggningar och anslutningsavgifter). Därutöver lägre kostnader för personal på grund av senare rekryteringar samt lägre kostnader till regionnät och elnätsförluster med anledning av lägre transitering och förbrukning i elnätet.

Energibolagen har under året investerat för 90,7 miljoner kronor (84,0 miljoner kronor för 2021), främst i elnätet (82,1 miljoner kronor), men även i elmätare och laddstolpar.

Som en följd av en ökad takt och omfattning på kunddrivna investeringar och en snabbare expansion av laddinfrastruktur beslutade kommunfullmäktige i oktober 2022 om att utöka bolagets låneram med 20 miljoner kronor till 60 miljoner kronor. 55 miljoner kronor av låneramen har nyttjats under 2022.

Nacka Energi AB har under 2022 lämnat 16,8 miljoner i koncernbidrag till Nacka Stadshus AB i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i samband med kommunens Mål och budget 2022-2024.

Nacka vatten och avfall AB

Nacka vatten och avfall AB ansvarar för kollektiva bastjänster såsom rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall.

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgår till 1,0 miljoner kronor (0,5 miljoner kronor för 2021) miljoner kronor.

Bolaget består av två taxekollektiv: VA- och avfallsverksamhet. Verksamheten följs upp på respektive taxekollektiv för att säkerställa att intäkter och kostnader tillgodogörs rätt kollektiv. Resultatöverskott och underskott, så kallat över/underuttag, ska enligt lag återställas till respektive taxekollektiv.

I resultatet ingår ett överuttag för taxekollektiven på sammantaget netto 3,1 miljoner kronor, vilket minskar bolagets resultat och är en skuld till taxekollektiven. Resultat efter finansiella poster (*exklusive reservering av över-/underuttag till taxekollektiven*) uppgår till 4,1 miljoner kronor, varav minus 4,9 miljoner kronor avser VA-verksamheten (underuttag) och 9,0 miljoner kronor avser avfallsverksamheten (överuttag).

VA-verksamheten Resultatet före underuttaget uppgår till minus 4,9 miljoner kronor och är 0,8 miljoner kronor högre än budget. Brukningsavgiften höjdes med 10 procent inför 2022 och anläggningsavgiften med 7 procent. Budgetavvikelsen består i huvudsak dels av lägre intäkter som en följd av lägre försåld vattenvolym och lägre aktiverat arbete, dels av lägre kostnader relaterat till lägre volym avloppsrening och inköpt vatten samt av lägre personalkostnader.

Avfallsverksamheten Resultatet före överuttaget uppgår till 9,0 miljoner kronor, vilket är 0,5 miljoner kronor lägre än budget. Taxan hölls inför 2022 oförändrad men sänktes vid halvårsskiftet med 12 procent. Bakgrunden till sänkningen var att avfallskollektivets resultat 2021 var positivt och överskottet under 2022 såg ut att öka, vilket därmed skulle leda till en ökad skuld till taxekollektivet. Budgetavvikelsen består i huvudsak av lägre intäkter som en följd av taxesänkningen, samt av lägre behandlingskostnader genom minskade avfallsmängder och lägre personalkostnader.

Den ackumulerade skulden – vilken över tid ska återställas – uppgår per 31 december 2022 för VA-kollektivet till 27,5 miljoner kronor (varav 16,1 miljoner fonderades 2021 till projektet Järlasjö-ledningen) och för avfallskollektivet till 34,0 miljoner kronor. Bolaget ska arbeta aktivt för att skulden till kollektivet ska minska inom 3–5 år. Nacka vatten och avfall AB ska sträva efter att ha en taxa som motsvarar VA- och avfallsverksamhetens nödvändiga kostnader över tid.

VA- och avfallsverksamheten har, på grund av den lagstiftning de lyder under, ingen möjlighet att över tid bygga upp sitt egna kapital genom att generera vinst eftersom eventuellt resultatöverskott ska återbetalas till respektive taxekollektiv. Av denna anledning beslutade kommunfullmäktige i november 2022 om att tilldela ett ovillkorat aktieägar-tillskott på 40 miljoner kronor för att stärka bolagets egna kapital.

Bolaget har under året investerat för 273 (för 2021 181) miljoner kronor, främst i VA-investeringar (för åtgärder i befintliga VA-ledningsnät och VA-anläggningar) och i stadsbyggnadsinvesteringar (investeringar i områden som inte tidigare haft kommunalt

VA). Stadsbyggnadsinvesteringar pågår bland annat inom Sydöstra-Boo, Kvarnholmen, Sydöstra Kummelnäs och Riset Sångfågelvägen.

Bolagets låneskuld uppgick per 31 december 2022 till sammanlagt 1 200,3 miljoner kronor varav 221,3 miljoner kronor lånas via Nacka Stadshus AB och resterande direkt av kommunen. Låneskulden har under året ökat med 100,0 miljoner kronor.

Centrala Nacka marknadsbolag AB

Centrala Nacka marknadsbolag AB stödjer arbetet med att utveckla kännedom och koordinera marknadsföringsinsatser av det geografiska området Centrala Nacka för att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området. Bolagets verksamhet finansieras av fastighetsaktörer genom partnerskapsavgifter.

Bolaget redovisar ett resultat efter finansiella poster på 0,3 miljoner kronor, vilket överstiger budgeten med motsvarande belopp. Bolagets omsättning och kostnader är lägre än budgeterat, vilket beror på en minskad omfattning och färre genomförda aktiviteter än planerat på grund av pandemin med mera.

Boo 1:207 AB

Boo 1:207 AB förvärvades 2021 av Nacka Stadshus AB för att få åtkomst till fastigheten Nacka Bo 1:207. Fastigheten utgörs av en cirka 8 000 kvadratmeter stor tomt med en villabyggnad samt komplementbyggnader och är strategiskt belägen intill kommande trafikplats Boo och nära väg 222.

Bolaget redovisar ett negativt resultat på minus 0,1 miljoner kronor, vilket är 0,1 miljoner kronor bättre än budget. Bolaget har kostnader för löpande förvaltning och eventuella oförutsedda kostnader för underhåll av sin ägda fastighet Nacka Bo 1:207. Inga intäkter budgeterades för 2022, men bolaget har under del av året haft fastigheten uthyrd för lagerhållning till en mindre verksamhetsutövare, vilket tillsammans med lägre kostnader förklarar den positiva budgetavvikelsen.

Nacka Skarpnäs Exploaterings AB

Bolaget bildades oktober 2021 och förvärvades av Nacka Stadshus AB i april 2022 för att få åtkomst till fastigheterna Skarpnäs 2:4, Skarpnäs 2:6 - 2:13, Skarpnäs 2:19 och Björknäs 1:59. Dessa fastigheter såldes därefter till kommunen för att möjliggöra bildande av naturreservat. Bolaget redovisar ett resultat på 8,9 miljoner kronor efter finansiella poster, vilket härrör från denna markförsäljning. Bolaget bedriver ingen verksamhet utan ska avvecklas under 2023.

Enligt kommunfullmäktiges beslut den 21 februari 2022 ska bolaget avyttras efter att fastighetsförsäljningen till kommunen genomförts. För att påskynda denna process

genomfördes ordinarie bolagsstämma den 7 februari 2023. Bolagsstämman beslutade bland annat om att fastställa balans- och resultaträkningen samt att disponera bolagets resultat i enlighet med årsredovisningen. Det sistnämnda innebär att årets vinst (efter skatt) på 7 100 231 kronor, disponeras så att 7 070 000 kronor utdelas till aktieägare (Nacka Stadshus AB) och att kvarvarande 30 231 kronor överförs i ny räkning. Då bolagsstämma redan är genomförd ges det inga instruktioner till ombudet i detta ärende.

Nytt ägardirektiv från och med 1 mars 2023 för samtliga bolag

Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 om nya ägardirektiv för såväl Nacka Stadshus AB som dess dotterbolag. De nya ägardirektiven gäller från och med 1 maj 2023. Nacka Stadshus AB får ett samlat uppdrag att, utifrån ett tydligt koncernperspektiv, utöva en tydligare ägarstyrning över kommunens helägda dotterbolag. Såväl Nacka Stadshus AB som dess dotterbolag ska ha ett tydligt fokus på koncernnyttan, den samlade styrningen och kommunens styrmodell.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt är reglerad i 6 kap 1 § kommunallagen.

Kommunstyrelsen ska årligen bedöma verksamheten i kommunala aktiebolag.

Bedömningen ska dels ske i förhållande till de ändamål och mål som kommunfullmäktige har fastställt, dels i förhållande till de kommunala befogenheterna.

Stadsledningskontoret har gått igenom de verksamheter som bedrivits i kommunens helägda aktiebolag under 2022. Genomgången är främst baserad på respektive bolags tertial- och årsredovisning, bolagsordning, ägardirektiv, styrelseprotokoll och budget- och bokslutsberedningar. Stadsledningskontoret bedömer att verksamheten som bedrivs i Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi försäljning AB, Nacka vatten och avfall AB, Centrala Nacka marknadsbolag, Boo 1:207 AB och Nacka Skarpnäs Exploaterings AB uppfyller kommunfullmäktiges fastställda mål och att bolagen verkar inom de befogenheter som är fastställda i kommunallagen.

Nacka kommuns helägda aktiebolag lämnar kontinuerligt över styrelseprotokoll och ekonomisk information till kommunstyrelsen samt avrapporterar frågor till kommunstyrelsens arbetsutskott. Det har under år 2022 inte lämnats information eller annan rapportering som inneburit att kommunstyrelsen har haft anledning att vidta åtgärd eller begära ytterligare underlag inom ramen för uppsiktsplikten.

I kommunstyrelsens reglemente står bland annat att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över de kommunala företagen och tillvarata kommunens intressen vid bolagsstämmor i de kommunala aktiebolagen. Bolagsstämman är högsta beslutande organet i ett aktiebolag. Till bolagsstämman utser kommunstyrelsen årligen ombud. För räkenskapsår 2022 har kommunstyrelsen utsett Jörn Karlsson (ekonomi- och finansdirektör) som

ordinarie ombud och Hans-Otto Halvorsen (stöd och servicedirektör) som ersättare. Ombuden ska representera ägaren på aktiebolagens bolagsstämma och ska:

- a) Följa de instruktioner som kommunstyrelsen beslutat om för respektive bolag
- b) Besluta om fastställande av balans- och resultaträkning
- c) Besluta om disposition av bolagets resultat (utdelning, koncernbidrag med mera)
- d) Besluta om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktör
- e) Besluta om arvoden för styrelse och revisorer
- f) Säkerställa att beslutade ägardirektiv för bolaget följs

Inför bolagsstämmorna i de helägda aktiebolagen föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen uppdrar till kommunens ombud att godkänna respektive bolags årsredovisning för 2022. Vidare föreslås att ge instruktion att fastställa lekmannarevisors- arvode för perioden från ordinarie bolagsstämma 2023 till och med ordinarie bolagsstämma 2024 för Nacka Energi AB (inklusive Nacka Försäljning AB) med 7 525 kronor per år, för Nacka vatten och avfall AB med 7 525 kronor per år, för Centrala Nacka marknadsbolag AB med 2 000 kronor per år och för Boo 1:207 AB med 2 000 kronor per år. Lekmannaarvudet för Nacka vatten och avfall AB och för Nacka Energi AB (inklusive Nacka Försäljning AB) har räknats upp med 2,5 procent jämfört med föregående år, medan övriga bolag är på samma nivå som för 2021.

Respektive aktiebolags årsredovisning finns som bilaga till det här ärendet.

Bilagor

Bilaga 1 Nacka Stadshus AB 2022

Bilaga 2 Nacka Energi AB 2022

Bilaga 3 Nacka Energi Försäljning AB 2022

Bilaga 4 Nacka vatten och avfall AB 2022

Bilaga 5 Centrala Nacka marknadsbolag AB 2022

Bilaga 6 Boo 1:207 AB 2022

Bilaga 7 Nacka Skarpnäs Exploaterings AB 2022

Victor Kilén
stadsdirektör

Stadsledningskontoret

Jörn Karlsson

ekonomi- och finansdirektör

Stadsledningskontoret

Maria Andersson

finanschef

Ekonomi- och finansstaben